

Hovedværneting:	Værneting – Domsforordningen
Fysisk person	Sagsøgtes bopæl, jf. art. 2.
Juridisk person	Sagsøgtes hovedkontor, hovedvirksomhed eller vedtægtsmæssige hjemsted, jf. art. 60, stk. 1.
Alternative værneting:	
Kontraktværneting	Sagen kan anlægges der, hvor den forpligtelse, der ligger til grund for sagen, er opfyldt eller skal opfyldes. Denne type værneting kaldes også for opfyldelsesværneting, jf. art. 5, nr. 1.
Deliktværneting	Sagen kan anlægges ved retten på det sted, hvor den skadegørende handling sker og får virkning, jf. art. 5, nr. 3, fx færdselsuheld.
Filialværneting	Sagen kan anlægges der, hvor hovedvirksomheden har en filial, et agentur eller en lignende virksomhed, jf. art. 5, stk. 5.
Værneting/ufravigelige	
Forsikringsværneting	En sag mod forsikrings-selskabet kan anlægges der, hvor kunden (forsikringstager), sikrede eller begunstigede har sin bopæl, jf. art. 9, stk. 1, litra b, En sag mod forsikringstager, sikrede eller begunstigede, kan kun anlægges ved deres bopæl, jf. art. 12.
Forbrugerværneting	En sag mod den erhvervsdrivende, kan anlægges i forbrugerenes eget hjemland, eller der hvor den erhvervsdrivende har sin bopæl, jf. art. 16, stk. 1. En sag mod forbrugeren kan kun anlægges ved retten i forbrugerenes bopælsland, jf. art. 16, stk. 2.
Arbejdskontraktværneting	En sag mod arbejdsgiveren kan anlægges, hvor arbejdsgiveren har sin bopæl, eller der hvor arbejdstager (den ansatte) udfører sit arbejde, jf. art. 19. En sag mod en arbejdstager, kan kun ske ved retten i den medlemsstat, hvor arbejdstageren bor, jf. art. 20.

Fig. 2.1 Værneting ved sagsøgtes bopæl i EU/EFTA, jf. Domsforordningen.

Retsplejeloven	Primære værneting
§ 237	Virksomhedens værneting: Sager mod personer, der driver erhvervsmæssig virksomhed, og hvor sagen vedrører virksomheden, kan anlægges ved retten på det sted, hvorfra virksomheden udøves.
§ 238, stk. 2	Selskaber, foreninger, private institutioner og andre sammenslutninger, der driver erhvervsvirksomhed uden for hjemtinget, og hvor sagen vedrører virksomheden, kan anlægges ved retten på det sted, hvorfra virksomheden udøves.
§ 241	Fast ejendom: Sager vedrørende rettigheder over fast ejendom, kan anlægges ved retten på det sted, hvor ejendommen ligger.
§ 242	Kontraktsværneting: Sager om kontraktsforhold kan anlægges ved retten på det sted, hvor den forpligtelse, der ligger til grund for sagen, er opfyldt eller skal opfyldes. Bestemmelsen finder ikke anvendelse på pengekrav, medmindre kravet er opstået under ophold i retskredsen under sådanne omstændigheder, at det skulle opfyldes, inden stedet forlades.
§ 243	Deliktværneting og straf: Sager, hvorunder der påstås straf, erstatning eller oprejsning i anledning af retskrænkelser, kan anlægges ved retten på det sted, hvor retskrænkelsen er foregået.
§ 246, stk.1, 2. pkt.	Forbrugeraftaler: Forbrugeren kan anlægge sag mod personer, selskaber, foreninger, private institutioner og andre sammenslutninger ved forbrugeregens eget hjemting, hvis sagsøgte har fremsat særligt tilbud eller reklamering i Danmark, forud for aftalens indgåelse, og forbrugeren her i landet har foretaget de dispositioner, der er nødvendige til indgåelse af aftalen.

Fig. 2.2 De primære værneting, hvis sagsøgte har bopæl/hjemsted uden for EU/EFTA, jf. retsplejeloven.

Aftaletype	Anvendes loven i det land:
Aftaler om køb af varer	Hvor sælger har sit sædvanlige opholdsted
Tjenesteydelsesaftaler	Hvor tjenesteyderen har sit sædvanlige opholdsted
Fast ejendom	Hvor ejendommen er beliggende
Franchiseaftaler	Hvor franchisetageren har sit sædvanlige opholdssted
Distributionsaftaler	Hvor distributøren har sit sædvanlige opholdssted
Salg af varer på auktion	Hvor auktionen finder sted

Fig. 2.3 Oversigt over aftaletyper og lovvalg, jf. kontraktlovvalgskonventionen.